

Kompetansesenteret
Tannhelse Midt

Har du eller barnet ditt fått hull i ei tann og trenger å reparere den?

Her er to animasjonsfilmer for barn, én om å tette et hull og én om å ta bedøvelse hos tannlegen. Se dem gjerne før timen, så vet du og/eller barnet ditt hva som skal skje.

Å ta bedøvelse hos
tannlegen

Å reparere ei tann

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjelte

SINTEF

Ingrid Berg Jonsen

Epost: ingjo@tkmidt.no

Kompetansesenteret
Tannhelse Midt

Trygge barn i tannbehandling: Tbit

Foto: Privat

Kompetansesenteret
Tannhelse Midt

Ingrid Berg Johnsen

- Psykologspesialist i samfunns- og allmennpsykologi
- Prosjektleder for Tbit
- Stipendiat ved Karolinska Institutet i Stockholm
- Brennende engasjement for barn og ungdom!

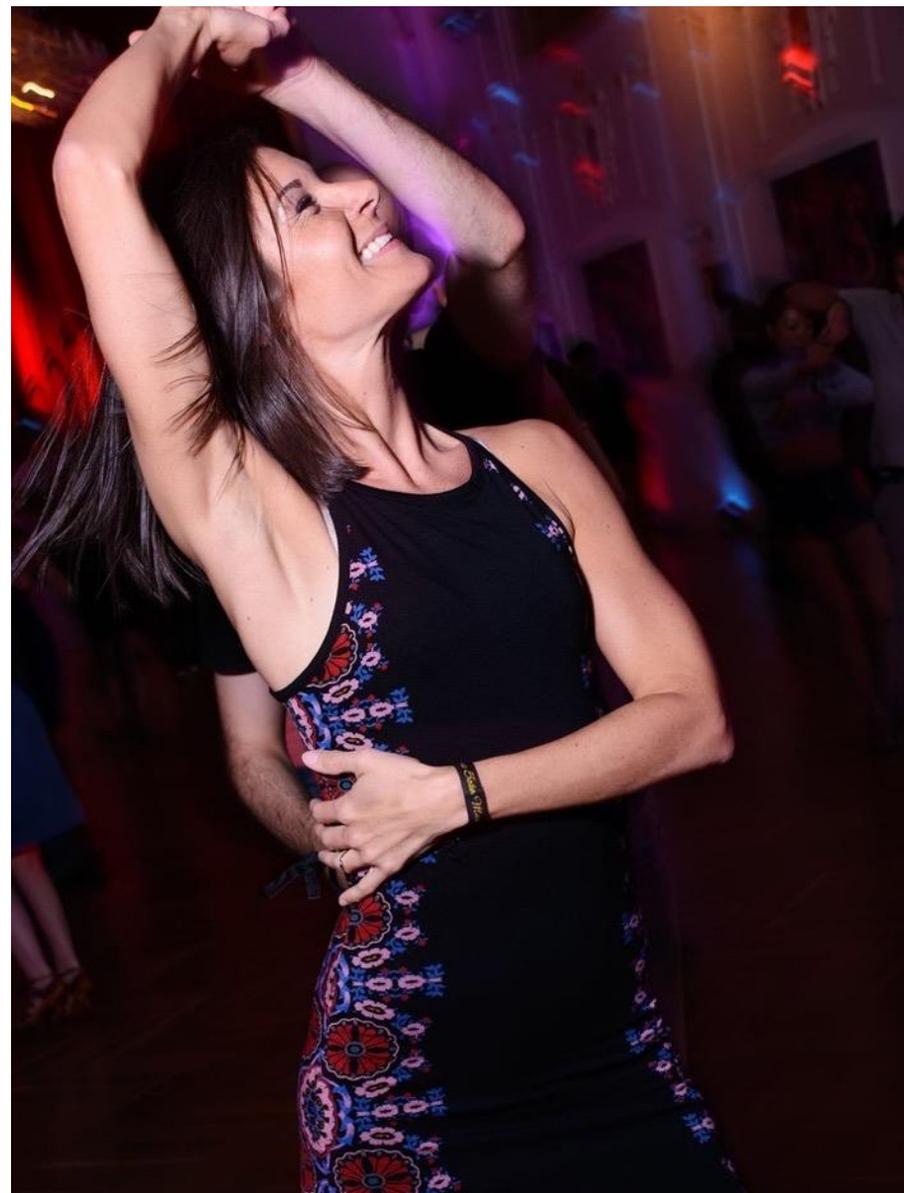
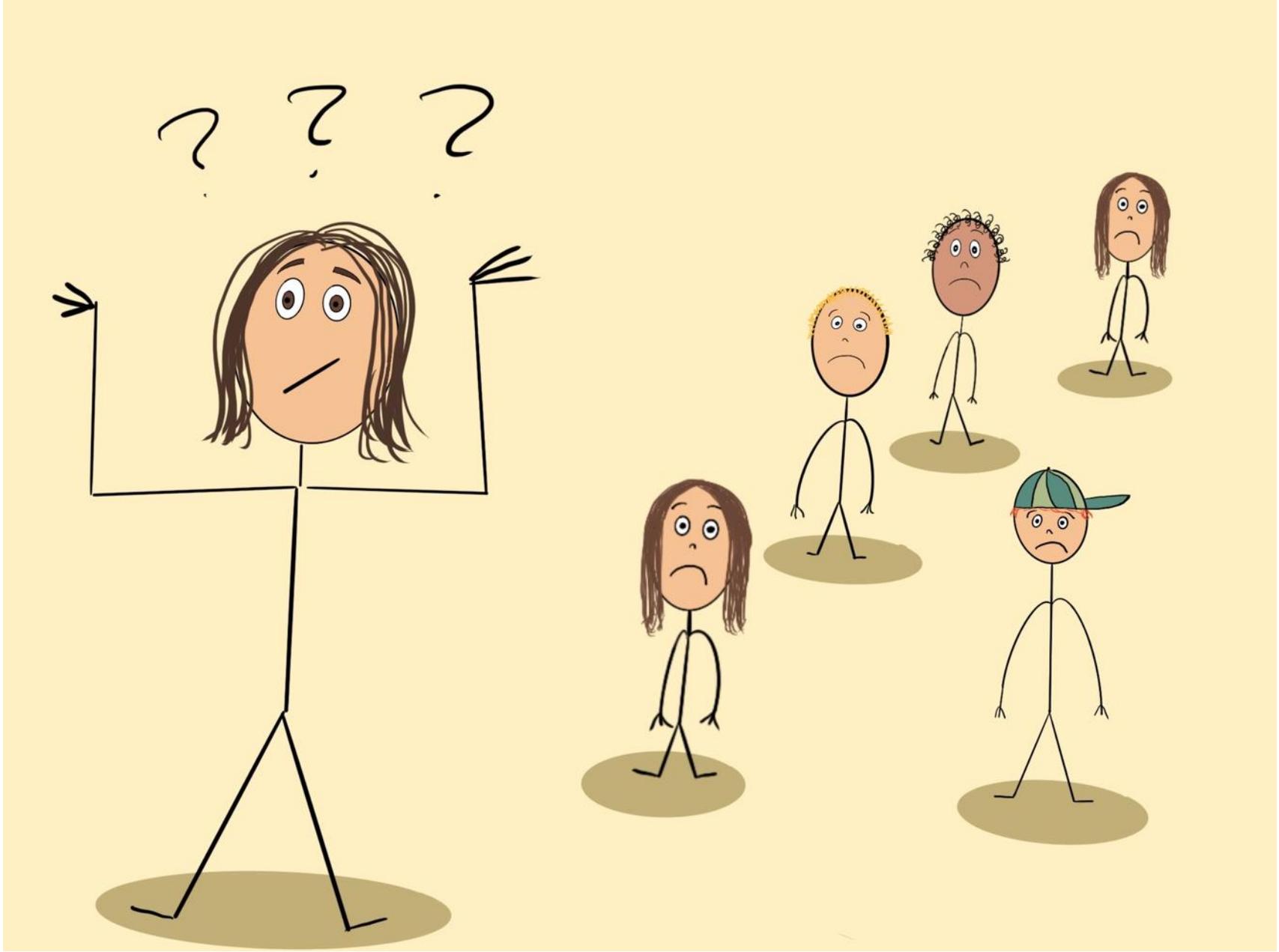

Foto: Privat

Kompetansesenteret
Tannhelse Midt

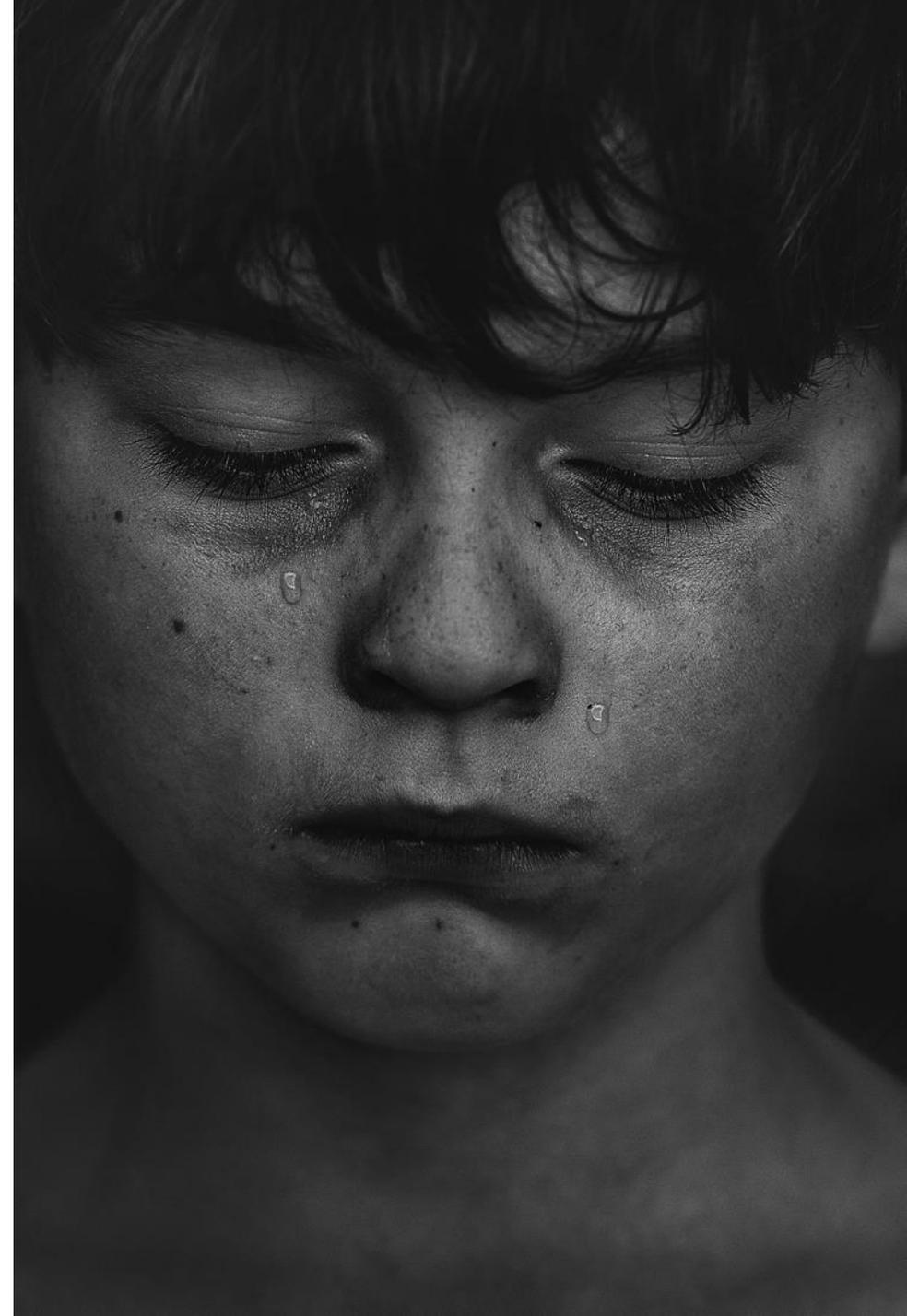
Tannbehandlingsangst

- Forekomst hos barn og ungdom fra 9-20 %
- I Trøndelag – ca 9000 barn
- I Norge – ca 125 000 barn
- Svekkelser i den orale helsen
- Nedsatt livskvalitet
- Forekomst hos voksne fra 5-19 %

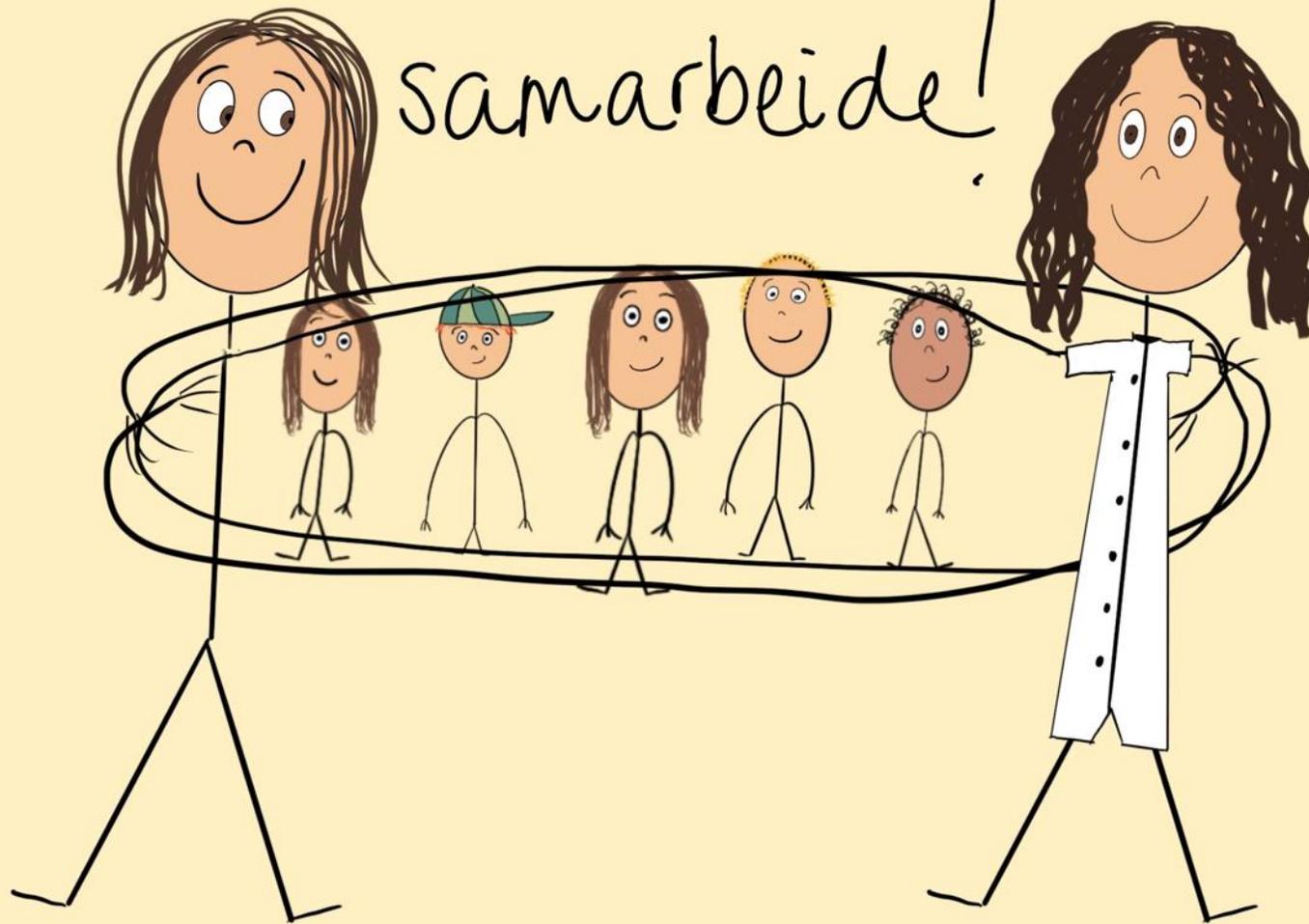

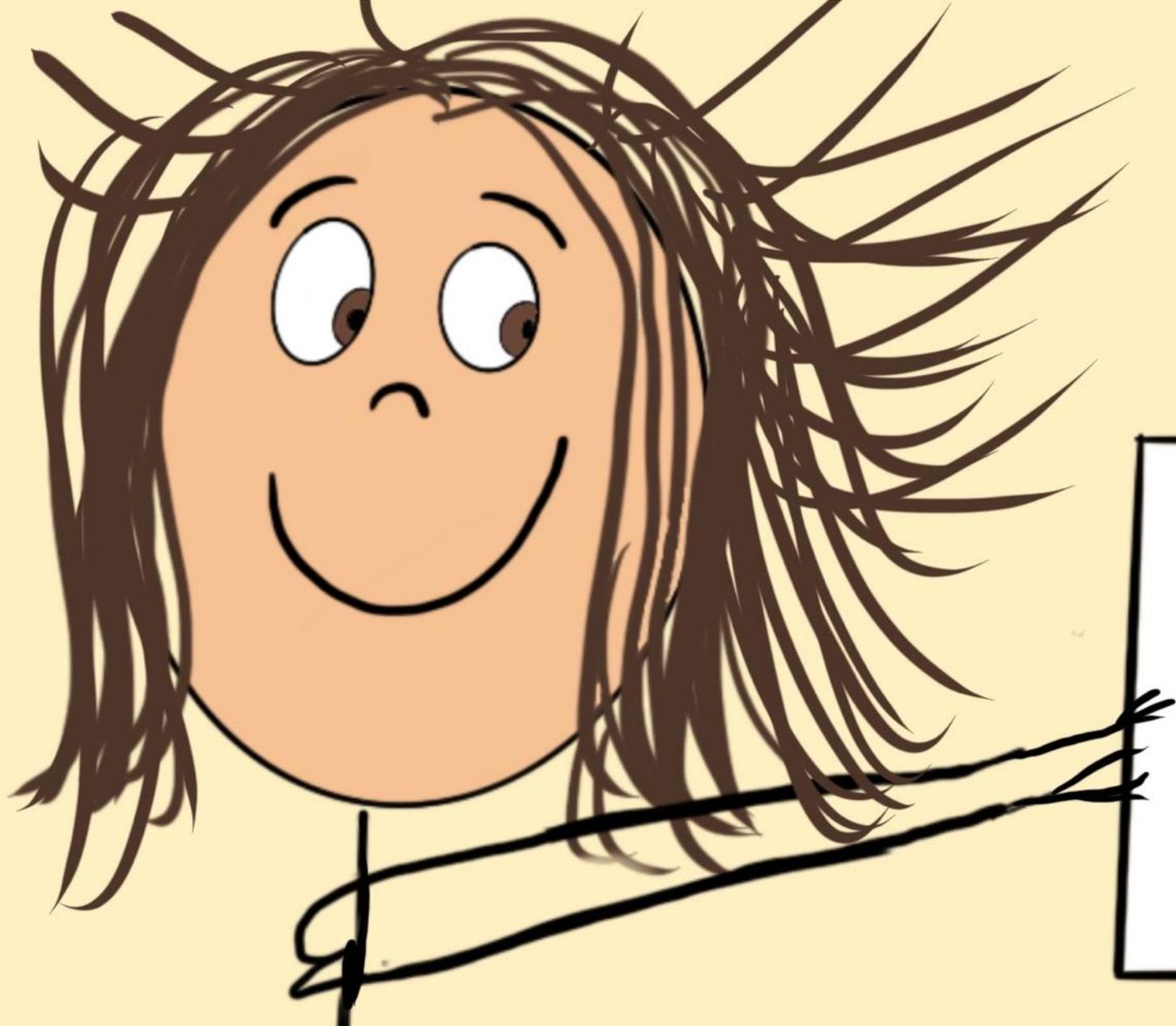
- 11 % av norske ungdommer har opplevd grove seksuelle overgrep
- 8 % har opplevd grov vold fra en forelder
- Minst 200 000 norske barn har en forelder med rusproblem
- Minst 15 000 norske barn lever med foreldre med en alvorlig psykisk lidelse
- 1500 barn overnatter på krisesenter i Norge årlig

(Dag Nordanger, Tidsskrift for Norsk psykologforening, 2011)

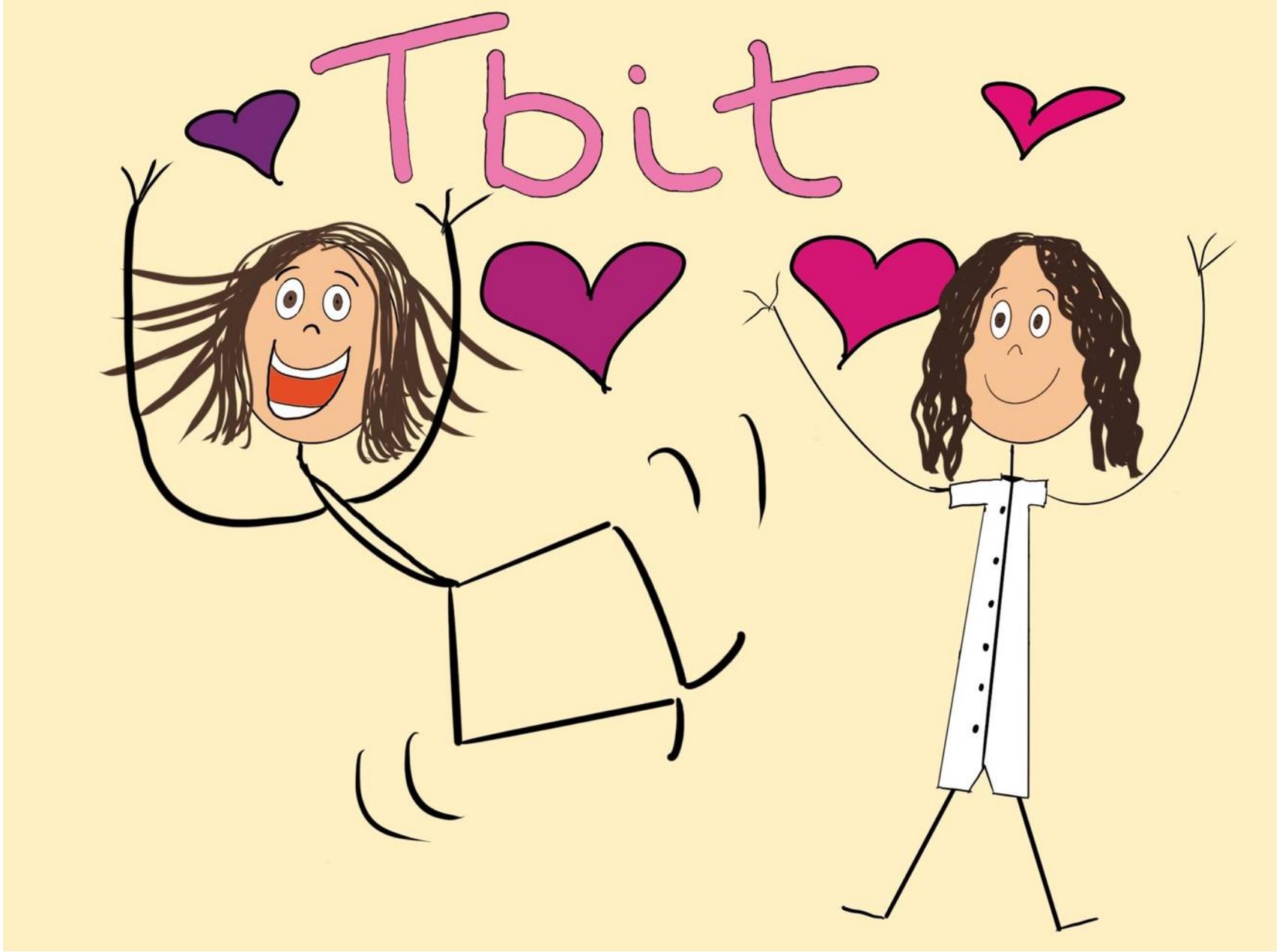
Vi vil
samarbeide!

Søknad
om
Tbit

Angstbehandling

Forebygging

Kompetanseheving
DOT

Forskning
og
fagutvikling

Trygge barn i tannbehandling (TBIT)-prosjektet, er et nystartet fagutviklingsprosjekt ved Tannhelsetjenestens kompetansesenter Midt-Norge (TkMN). Prosjektet er det første av sitt slag i landet, og finansieres av Helsedirektoratet. Vi tar imot henvisninger fra tannhelsetjenesten i region Midt-Norge, og vi åpner for TBIT-behandling 1. september 2017.

TBIT-teamet ved TkMN. Fra venstre: Tannhelsesekretær Sissel H. Aasan, pedodontist Runa Das og psykolog og prosjektleder Ingrid Berg Johnsen. Foto: Linn Cathrine Nymo.

Tbit åpnet for henvisninger 1.9.2017

Desentraliserte Tbit-team

- Hjelpe barna der de er
- Utjevne sosial ulikhet
- Vil kunne hjelpe flere barn
- Mer sømløst behandlingsopplegg for pasientene
- Økt kompetanse i offentlig tannhelsetjenesten og ut i distriktet – forebyggende effekt
- Kostnadsbesparende på sikt

Meny

Søk

[← Tilskudd](#)

Kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd

MERK: Fylkesmannen forvalter tilskuddsordningen på vegne av Helsedirektoratet, og det er de enkelte fylkesmennene som bestemmer søknadsfristen. MERK: Søknadsfristen er ikke løpende. Grønn knapp "søknadsfrist løpende" er ikke virksom!

Søknadsfrist Løpende

Innhold på denne siden

søknadsbehandling og rapportering av, oppfølging og kontrollrutiner.

Mål for ordningen

Hovedmål:

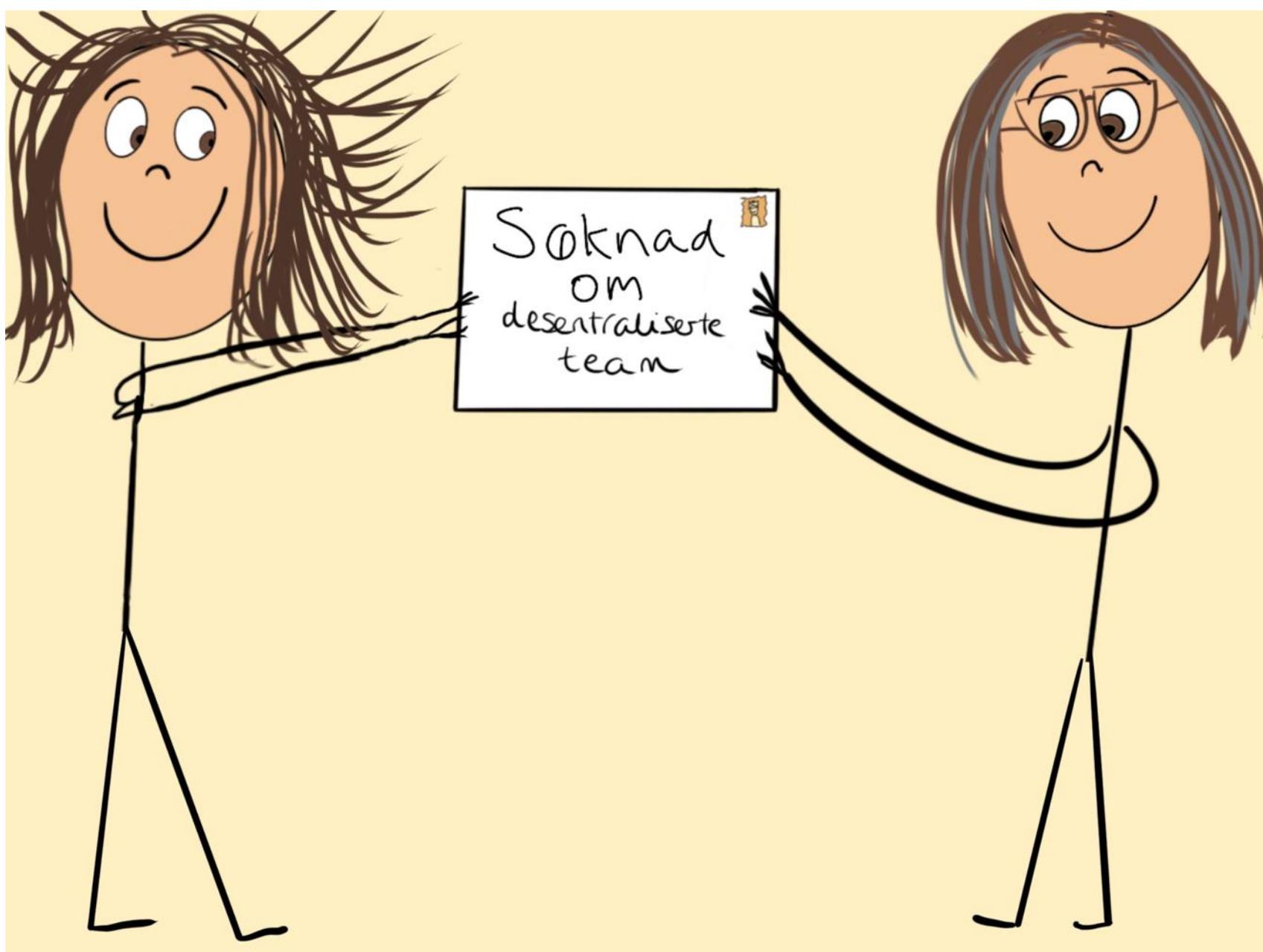
Målet er å styrke kommunenes evne og mulighet til å utvikle bærekraftige og gode helse- og omsorgstjenester, og å gi en tydelig prioritet til noen av de viktigste framtid utfordringene kommunene står overfor på helse- og omsorgsfeltet.

Tiltaket bidrar også til oppfyllelse av delmål 3.4 i FNs bærekraftsmål. Midlene skal bidra til at kommunene setter i verk kompetansehevende tiltak og nybrotts- og utviklingsarbeid ut fra lokale forutsetninger og behov.

Delmål:

- Økt kompetanse for å utvikle god praksis og sikre trygge og gode tjenester tilpasset den enkeltes behov.
- Sterkere brukerinnflytelse og bedre samspill med pårørende, frivillige og lokalsamfunnet.
- Forebygge og utsette behov for kompenseringstjenester og bidra til at

Innkomstsamtale

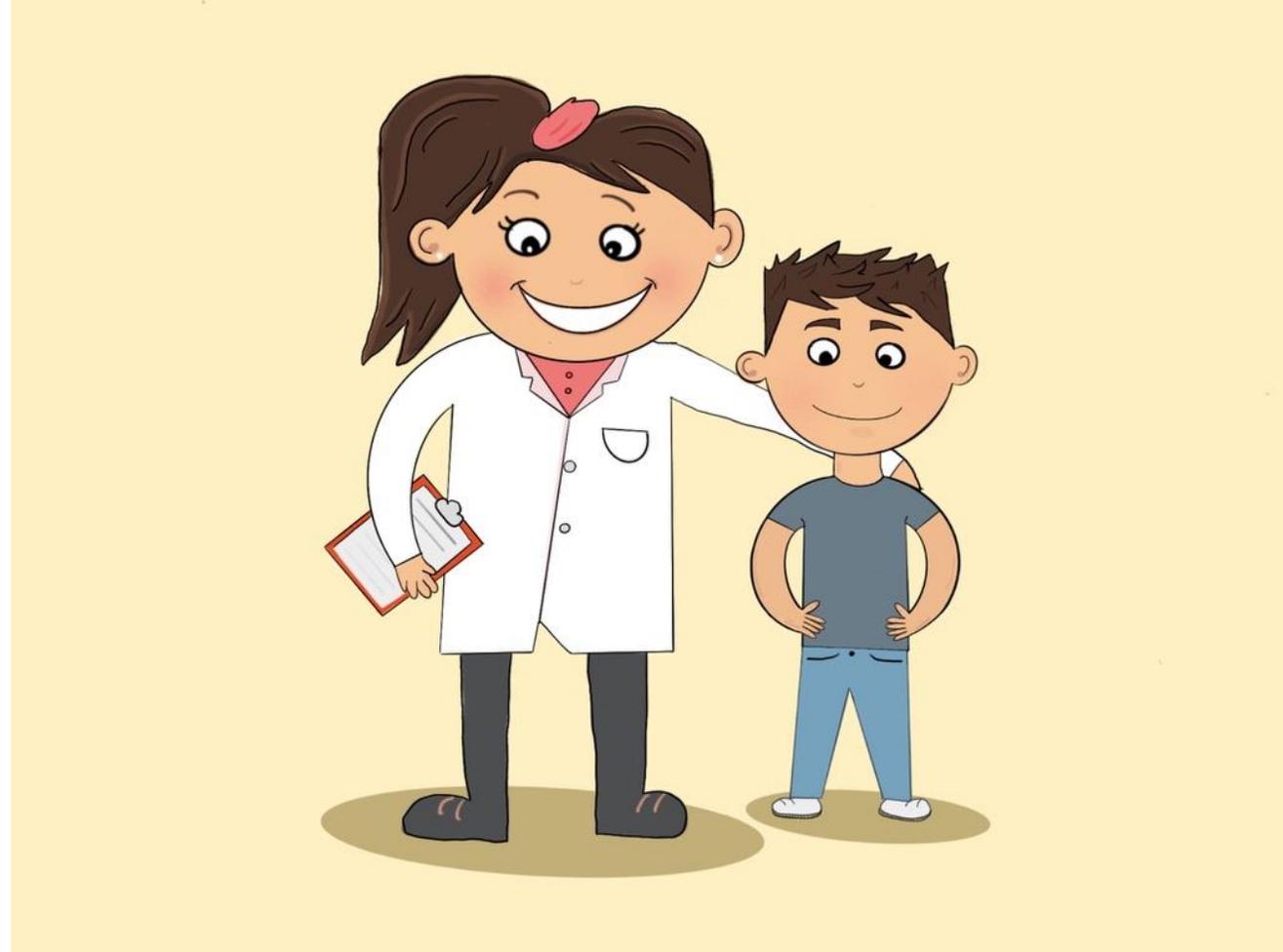

Februar 2020: Desentraliserte Tbit-team

- Trygghet
- Kontroll
- Forutsigbarhet

Barn henvises til Tbit fra DOT

Inntaksteam
(psykolog &
tannhelsesekretær)

Tannhelsesekretær (20%)
koordinerer pasientflyt

Psykolog
(100%)
TkMidt

Tannpleier (ca 10%)
TkMidt

Desentralisert
team Grong

Desentralisert
team Stjørdal

Desentralisert
team Ranheim

Desentralisert
team Melhus

Angstbehandling i Tbit

- Barn fra 8 – 18 år
- Eksponeringsterapi og kognitiv atferdsterapi
- 5-10 ganger
- Utføres av
  - Desentraliserte Tbit-team
  - Tannpleier på TkMidt
  - Psykolog på TkMidt

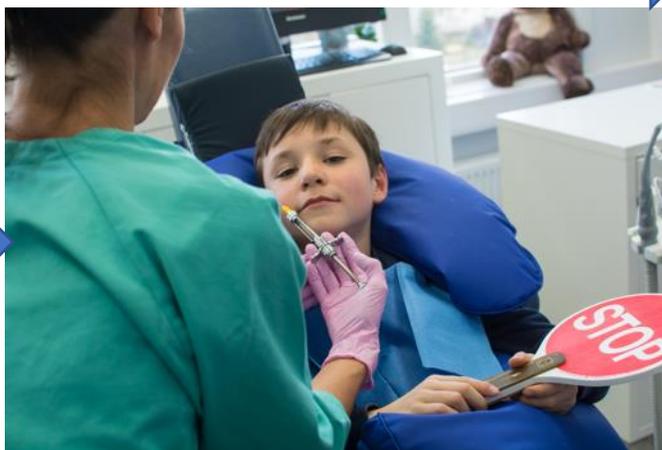

Tannlegen har blitt veldig flink til å si "Klem på hånda mi når det er vondt eller kaldt". Jeg har klemmt to ganger. Det var litt skummelt å gjøre det (klemme). Hadde en slags diskusjon i hodet. Lurte på om hun skulle bli sur eller om jeg skulle distrahere henne.

Innkomstssamtale

Angstbehandling

Avslutningssamtale

Overføring til lokal
klinikk

Meny

Søk

[← Forsiden](#)

Tannhelsetjenester til barn og unge 0–20 år

Nasjonal faglig retningslinje

[Hva er nasjonal faglig retningslinje? →](#)

Søk i nasjonal faglig retningslinje

1. Tverrfaglig samarbeid og brukermedvirkning om barn og unge 0–20 år

2. Helsefremmende og forebyggende

AA

helsedirektoratet.no

7. Tannbehandlingsangst blant barn og unge

- **Tannhelsepersonell skal forebygge tannbehandlingsangst hos barn og unge**
- **Tannhelsepersonell skal benytte en skånsom tilnærming når motsetter seg tannbehandling**
- **Tannhelsetjenestens ledelse skal sørge for at personellet har kompetanse om forebygging av tannbehandlingsangst og reglene for bruk av tvang ved behandling**
- **Tannhelsetjenesten bør ha tilrettelagt tilbud for barn og unge som ikke mestrer tannbehandling**

✓ Tannhelsetjenesten bør ha tilrettelagt tilbud for barn og unge som ikke mestrer tannbehandling

Anbefaling - Sterk

Den offentlige tannhelsetjenestens ledelse bør sørge for at tjenesten har tilrettelagt tilbud for barn og unge som ikke mestrer å gjennomføre tannbehandling grunnet

- tannbehandlingsangst
- vold, overgrep, omsorgssvikt
- psykiske lidelser.

Tilbudet bør være tilpasset barn og unge og

- bestå av tverrfaglige team med psykolog, tannlege, tannpleier og tannhelsesekretær
- ha en maksimal ventetid på 3 måneder fra henvisning.

Det tverrfaglige teamet bør ved behov samarbeide

- med spesialist i pedodonti

✓ Praktisk – slik kan anbefalingen følges

Eksempel på tilbud i den offentlige tannhelsetjenesten

Tbit - Trygge Barn i

Tannbehandling er et tilbud i tannhelsetjenesten som er under utvikling. Det består av psykologer og tannhelsepersonell og er spesifikt rettet mot forebygging og behandling av tannbehandlingsangst hos barn og ungdom 8-18 år. Tilbudet er etablert ved Kompetansesenteret tannhelse Midt i Trøndelag fylkeskommune. Tbit omfatter også traumesensitiv tannbehandling og arbeid for økt traumekompetanse i tannhelsetjenesten. Noen fylkeskommuner samarbeider med TkMidt om tilbudet.

De tverrfaglige teamene får henvist pasienter fra tannlege eller tannpleier.

Tbit – nasjonalt tilbud

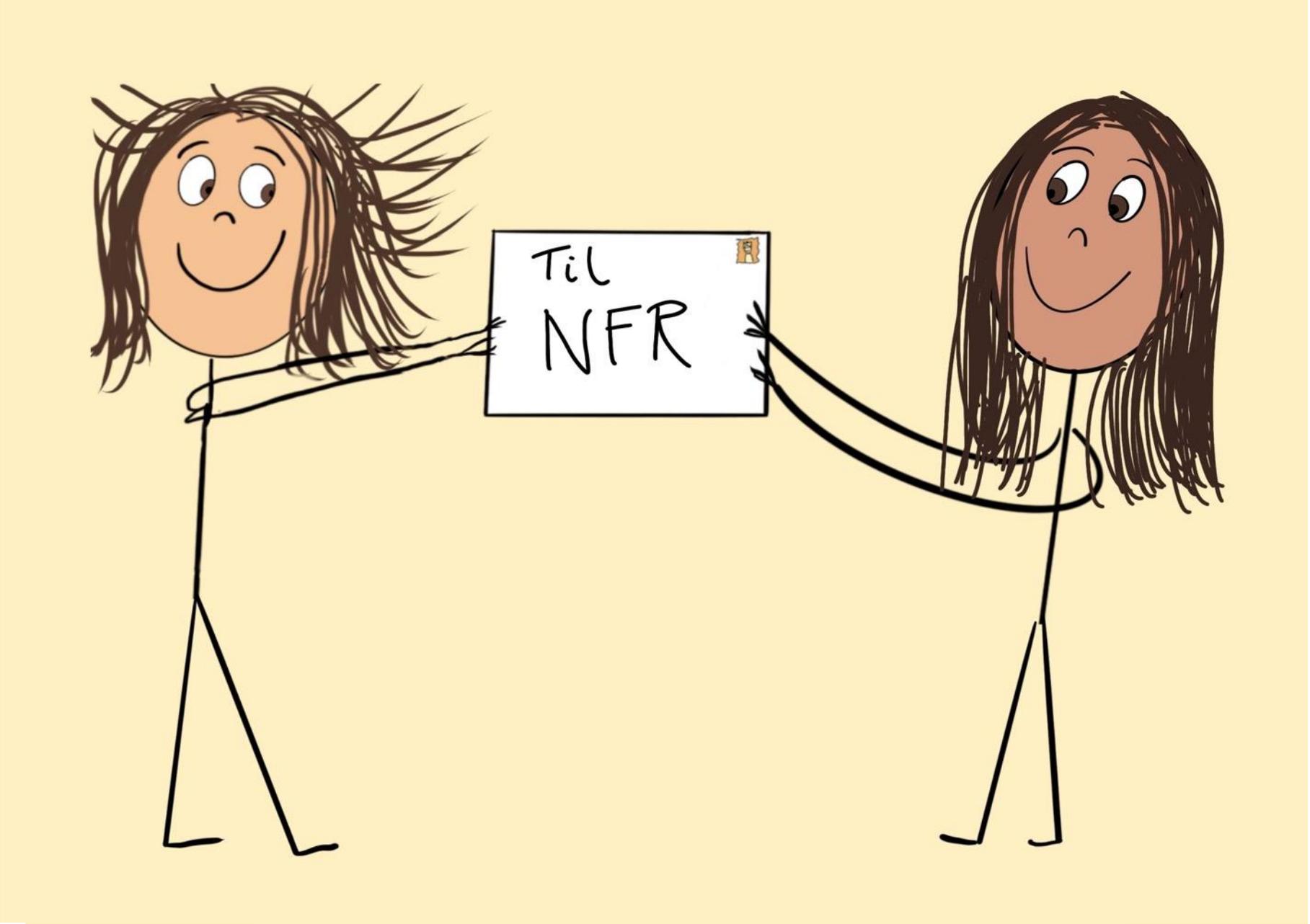
Angstbehandling

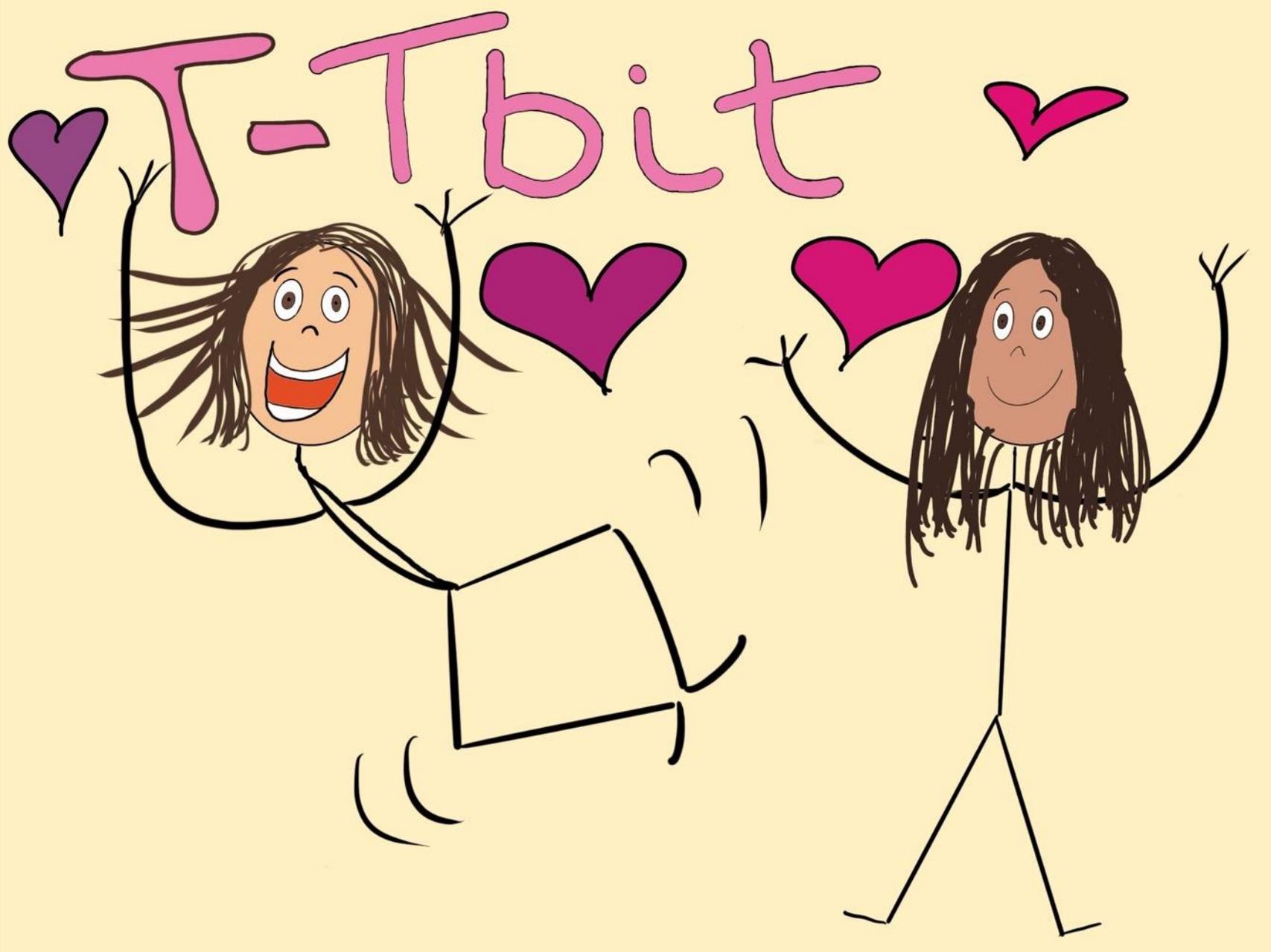
Forebygging

Kompetanseheving
DOT

Forskning
og
fagutvikling

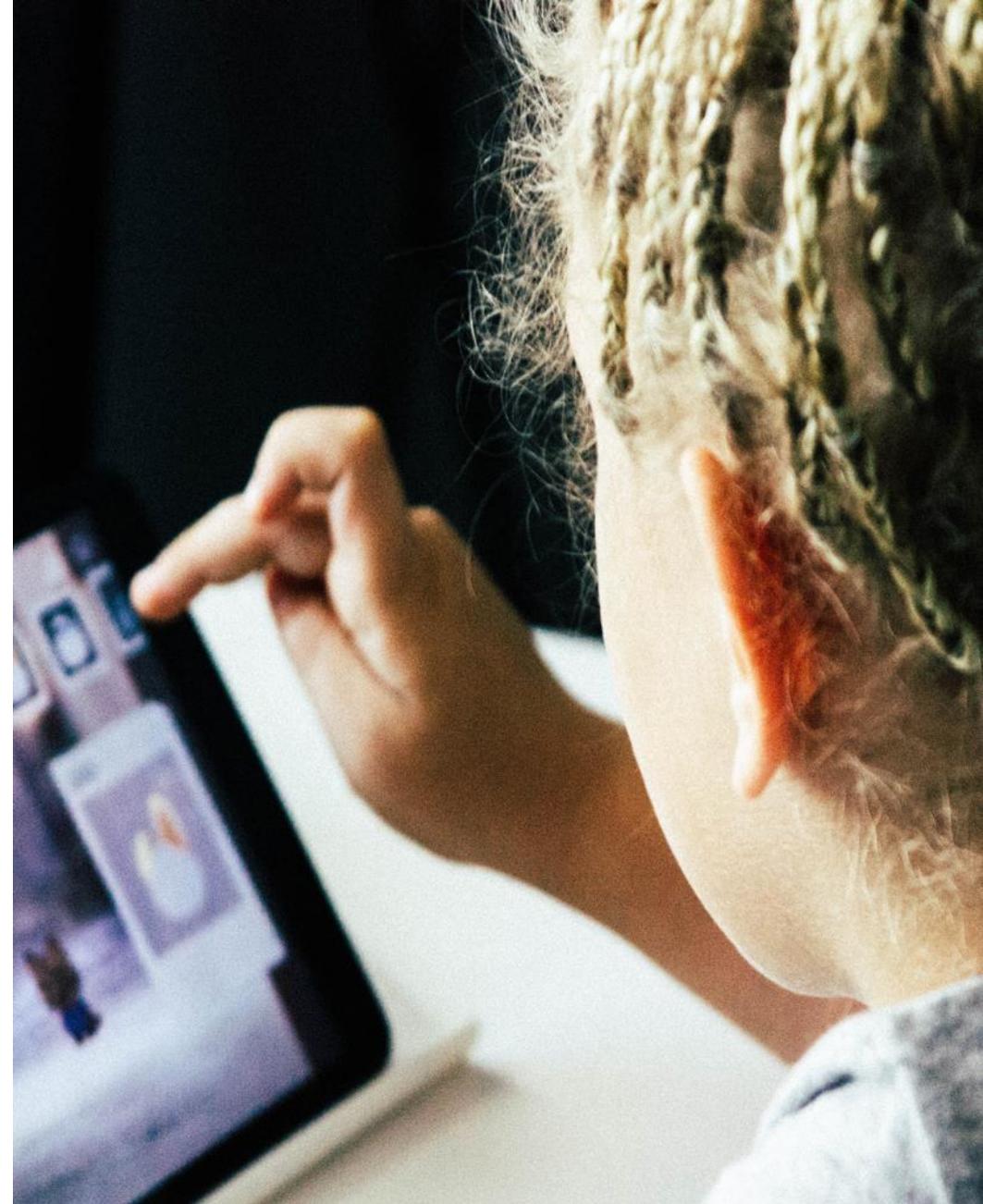

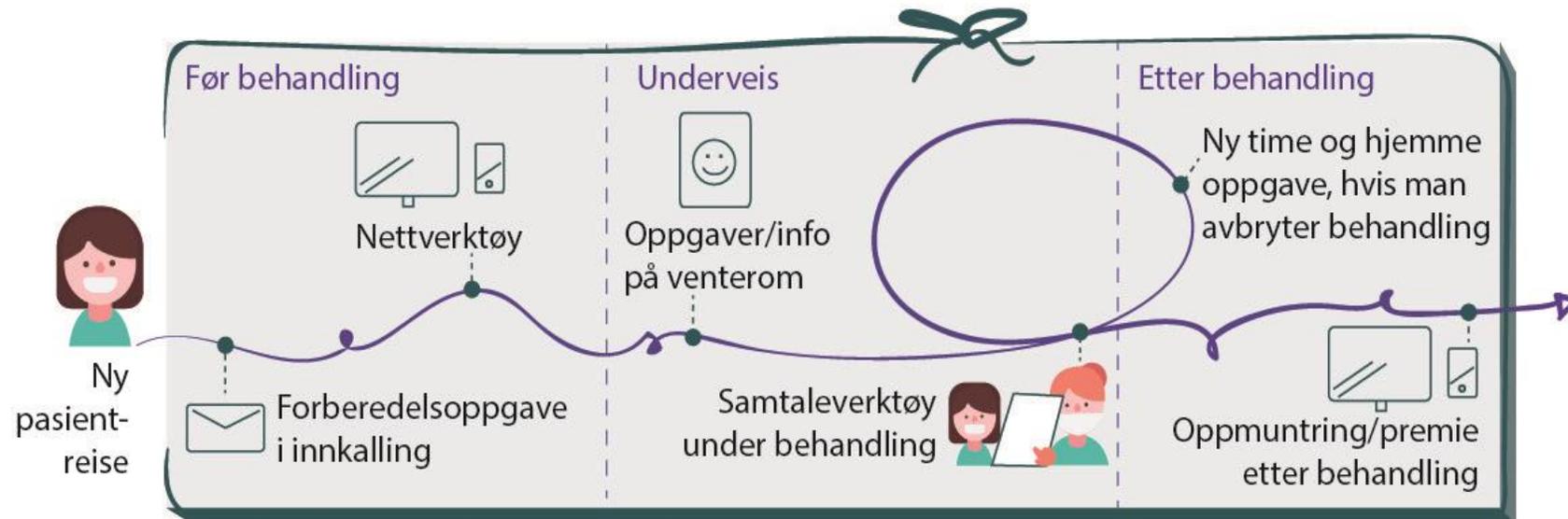

Tjenesteinnovasjon for trygge barn i tannbehandling: T-Tbit

Samskaping med barn, foreldre og tannhelsepersonell om utvikling av digital verktøykasse for håndtering og forebygging av tannbehandlingsangst

Tjenesteinnovasjon for Trygge Barn i Tannbehandling: T-tbit

Tannlegen kan godt spørre hvordan vi har det, være menneskelig og ikke bare snakke om tannting. Tannlegen kan spørre oss om hva vi trenger for å ha det bra.

Foto: Privat

Kompetansesenteret
Tannhelse Midt

Jeg liker å vite hvem tannlegen er. Det er ekkelt hvis de bare begynner i munnen min hvis jeg ikke vet hva tannlegen heter. Jeg skulle ønske de forklarte mer så jeg hadde mer kontroll.

Foto: Privat

Kompetansesenteret
Tannhelse Midt

*Jeg vil vite hva som skjer,
hvilke instrumenter du bruker
og hvorfor du bruker dem*

Foto: Privat

Kompetansesenteret
Tannhelse Midt

Tannleger har dårlig rykte - lag bedre rykte

Foto: Privat

Kompetansesenteret
Tannhelse Midt

barnet

Informasjon på
forhånd + taanlege
gir informasjon
til barnet om
hva de skal
gjøre og hvorfor.

At ungen
vet hva
som kommer
til å skje

Info smu
u/innkalling

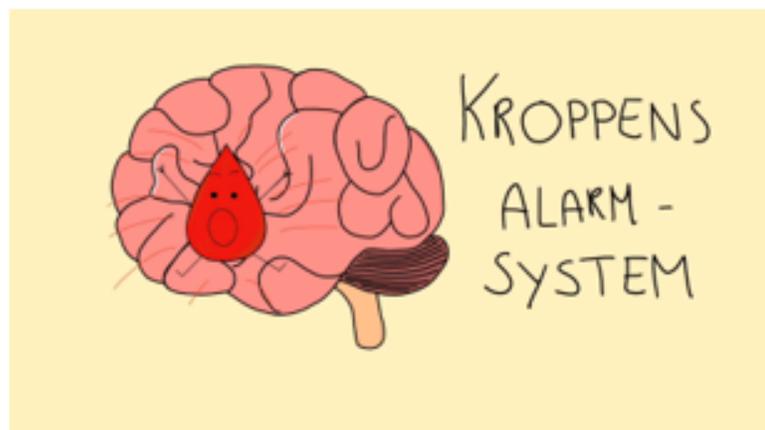

Å BORE
I TANNA

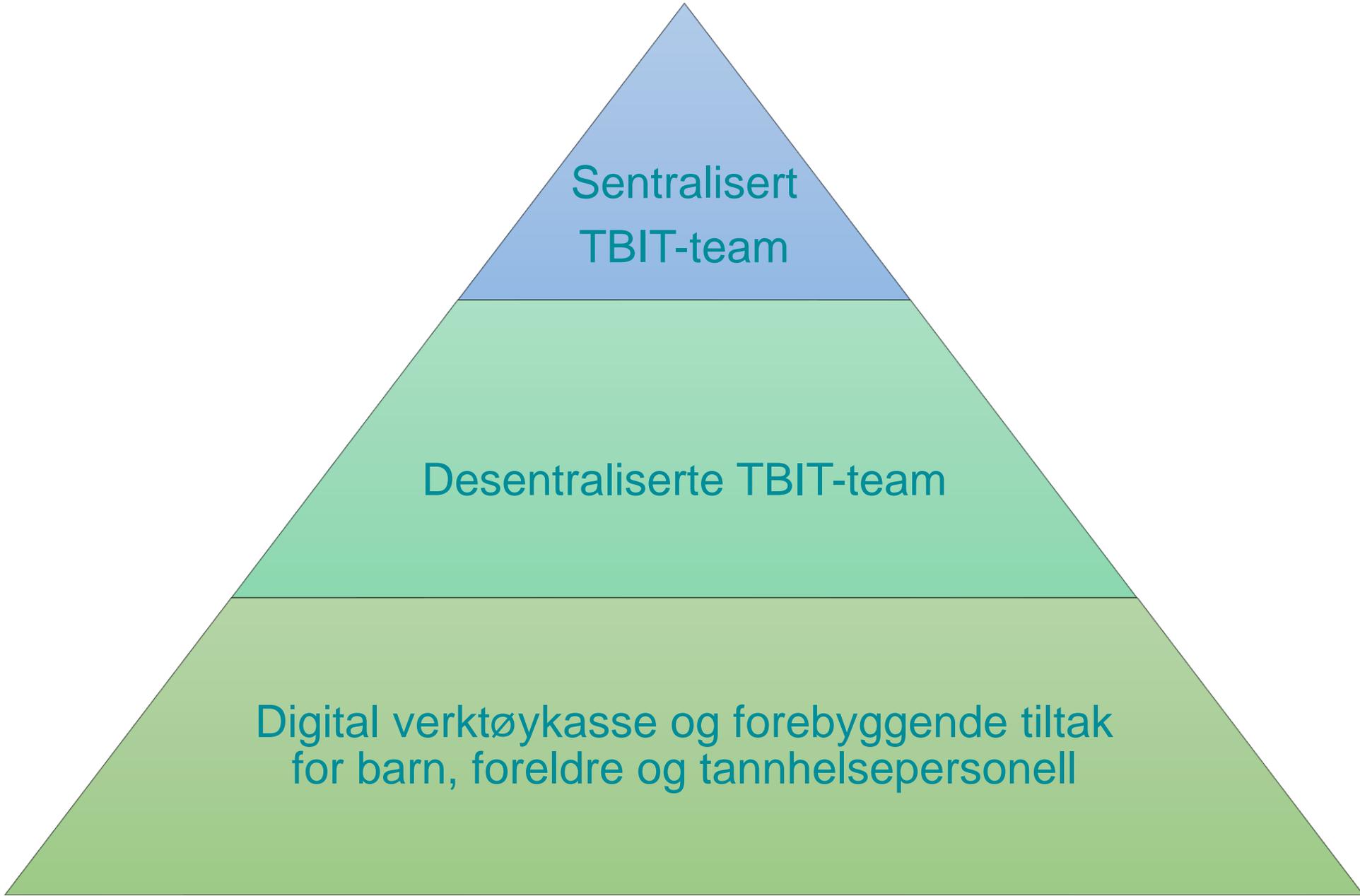
Utvikling av animasjonsfilmer

À BORE

I TANNA

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

SAMFUNNSODONTOLOGISK FORUM

SANDEFJORD 14.-15. JUNI 2022

